

Informatienota voor de raad

Datum 8 oktober 2019

Onderwerp	Regionale Energie Strategie West-Overijssel
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder H.M.M. Schuttenbeld

Informant Jeroen Oosthof
Afdeling ZWCG
Telefoon 038 498 2457
Email J.Oosthof@zwolle
Bijlagen

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. De stand van zaken Regionale Energie Strategie West-Overijssel.
2. De beantwoording van motie Democratische totstandkoming Regionale Energie Strategie en deze hiermee als afgedaan te beschouwen.

Datum 8 oktober 2019

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Voor de decentrale overheden (provincies, gemeenten en waterschappen) is een belangrijk onderdeel van het Nationaal Klimaatakkoord het opstellen van Regionale Energiestrategieën. De Regionale Energiestrategie (RES) geeft een overzicht van lopende projecten, plannen en strategische keuzes voor de korte en lange termijn. De RES geeft inzicht in het realiseren van de transitie voor zowel de warmtetransitie als het elektriciteitsvraagstuk. Met een horizon van 2030 en een doorkijk naar 2050. In het voorjaar is de door het Bestuurlijk Platform Energietransitie West-Overijssel opgestelde concept Startnotitie RES West-Overijssel aan uw raad voorgelegd. Op 17 juni 2019 heeft uw raad besloten in te stemmen met de concept startnotitie. In de startnotitie spreken de provincie, gemeenten en waterschappen in West-Overijssel met elkaar af een Regionale Energiestrategie voor West-Overijssel op te stellen. Ook komen genoemde partijen een aantal uitgangspunten overeen.

Met de concept startnotitie zijn de kaders geschetst om tot de definitieve startnotitie voor de RES West-Overijssel te komen. De volgende stap is nu, na de ondertekening van het Klimaatakkoord medio november, de definitieve startnotitie ter vaststelling aan de gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap aan te bieden. Met deze informatienota geven wij inzicht in de mogelijkheden voor Zwolle om een aandeel te leveren binnen het regionale bod van RES West-Overijssel. Tevens wordt in deze nota de motie Democratische totstandkoming Regionale Energie Strategie beantwoord.

Kernboodschap

RES West-Overijssel

De RES regio West-Overijssel bestaande uit 11 gemeenten is aan de slag om een bijdrage te leveren aan de landelijke doelstelling. Elke gemeente levert een stukje van de puzzel. De puzzel wordt uiteindelijk gezamenlijk gelegd rekening houdend met de eigenschappen en kwaliteiten van de verschillende gebieden. De gemeente Zwolle kenmerkt zich door de aanwezigheid van een grote stad en een omliggend buitengebied. Daarmee onderscheiden wij ons ten opzichte van de overige gemeenten met een kleiner stedelijk gebied en een relatief groter areaal landelijk gebied. Wij gaan zorgvuldig om met de beperkte ruimte die we in Zwolle hebben, dat betekent dat we beschikbaar dakoppervlak en al bestaande grootschalige duurzame opwekinstallaties zien als integraal onderdeel in onze aanpak. We richten ons in de RES op een samenhangend en realistisch geheel van duurzame opwek van elektriciteit met zonnepanelen op daken, op land en op water en met windmolens op land. Hetgeen volledig in lijn is met het door u vastgestelde plan van aanpak. Dit plan van aanpak vormt hiermee het kader in kwantitatieve zin voor het Zwolse aandeel in lijn met de Zwolse Energiegids.

Met het actief uitvoeren van ons plan van aanpak en het hanteren van de Zwolse Energiegids kan Zwolle een substantieel en passend aandeel leveren in het regionale bod van RES West-Overijssel. Aan de hernieuwbare energie die we mogen toerekenen aan het bod van de RES vallen een inspanningen die wij in ons plan van aanpak hebben opgenomen. Concreet tellen deze inspanningen op tot 0,65 PetaJoule (PJ) (omgerekend 0,18 Terrawattuur (Twh)). Deze hoeveelheid opgewekte hernieuwbare energie staat gelijk aan het jaarverbruik van ruim 51.400 huishoudens op basis van een gemiddeld jaarverbruik (en dat is ongeveer 3500 Kilowattuur per huishouden).

Datum

8 oktober 2019

Consequenties

De opdracht aan de RES West-Overijssel is het opstellen van een regionale energiestrategie met als doel een gezamenlijke aanpak om te komen tot een concept RES (het bod) en een RES 1.0. waarin het bod verder wordt uitgewerkt en uiteindelijk wordt ingebracht in het Nationaal Programma RES. Het Nationaal Programma RES is het orgaan dat alle biedingen van de 30 regio's kwantitatief en kwalitatief naar draagkracht beoordeelt om tot de 35 Twh hernieuwbaar opgewekte elektriciteit te komen. Het elektriciteitsbod van de 30 regio's heeft betrekking op hernieuwbare energie op land in 2030. Op zee wordt ook nog eens 40 Twh per jaar gerealiseerd.

Het regionale bod voor hernieuwbare energie op land kan samengesteld worden door:

- Wind op land
- Zon op land/water
- Zon op dak grootschalig

Zwols aandeel leveren door uitvoering van plan van aanpak

Het duurzaam opwekken van energie in Zwolle begint op stoom te komen met grootschalige projecten voor hernieuwbare energie zoals de drijvende zonneparken op de Sekdoornplas en de Bomhofspas, zonnepark de Weekhorst, zonnepark Herfte en met de zonnedaken op dakoppervlakken van bedrijven zoals IKEA, Wehkamp en Scania. Met deze gerealiseerde en in aanbouw zijnde zonneparken, zonnedaken en windmolens wordt eind 2019 circa 0,09 Twh aan elektriciteit hernieuwbaar opgewekt. Deze opwek is direct relevant voor de RES.

Mede in het kader van het plan van aanpak worden de mogelijkheden verkend voor het benutten van zon op daken op (nieuwe) bedrijfspanden, parkeerterreinen, taluds of kantoren op onder meer Hessenpoort, Voorsterpoort en Spoorzone. Daarnaast loopt er een gebiedsonderzoek naar het duurzaam opwekken van elektriciteit met zon en wind in Tolhuislanden en werken wij samen met buurgemeenten (Staphorst, Zwartewaterland en Dalfsen) en Enexis voor het optimaal benutten en uitbreiden van bestaande netwerkcapaciteit en overdrachtstations van Enexis.

Gezamenlijke opgave

De RES is een gezamenlijk opgave niet alleen van publieke partijen maar ook van verenigingen, stichtingen, coöperaties, bedrijven en inwoners etc. De RES stelt ook deze partijen in staat om mee te denken, ideeën in te brengen en belangen kenbaar te maken. Dit stelt ons in staat om op regionaal niveau gezamenlijk af te wegen en te besluiten. Voor de gemeente Zwolle vindt actief afstemming plaats met het proces van de Omgevingsvisie, zodat de producten van het RES proces straks als een integraal onderdeel in toekomstige actualisaties van de Zwolse Omgevingsvisie kunnen worden opgenomen. Tot die tijd is in ieder geval het plan van aanpak en de Zwolse Energiegids bouwsteen voor de Zwolse Omgevingsvisie.

Vorming werkgroep afgevaardigde volksvertegenwoordigers

Een voorbereidingsgroep (waar BZK in deelnam) heeft in de afgelopen periode verkend op welke wijze raadsleden, statenleden en algemene bestuursleden van waterschappen regionaal betrokken kunnen worden bij de ontwikkelingen van de RES. De voorbereidingsgroep heeft hiervoor een voorstel geschreven. Hierin is onder meer de wens van de volksvertegenwoordigers opgenomen om een regionale werkgroep op te richten. Inmiddels is de werkgroep RSAB-RES West Overijssel in wording. Hierin neemt een vertegenwoordiger van de Zwolse raad zitting.

Datum

8 oktober 2019

Communicatie

Om de communicatieaanpak van de RES invulling te geven, is er een regionale communicatiewerkgroep ingesteld. Zwolle is een van de partijen die hierin participeert. In deze werkgroep wordt onder meer bedacht hoe we willen communiceren naar onze inwoners, bedrijven en instellingen. Het plan schetst het kader maar de manier waarop de afzonderlijke gemeenten communiceren ligt bij gemeenten zelf. In de definitieve startnotitie worden de thema's communicatie en participatie afzonderlijk van elkaar beschreven.

Vervolg

In de vastgestelde concept-startnotitie staan drie besluitvormende stappen omschreven:

1. "de startnotitie": vast te stellen door raden, staten en algemeen besturen in relatie tot bestaand energiebeleid;
2. "concept RES" (voorheen het bod): samenhangend regionaal bod trapsgewijs opgebouwd uit de lokaal (vastgestelde) energieplannen vast te stellen door raden, staten en algemeen besturen;
3. "de RES 1.0": vast te stellen door raden, staten en algemeen besturen.

Dit betekent dat na het vaststellen van het Klimaatakkoord de definitieve startnotitie aan uw raad ter besluitvorming wordt aangeboden. De definitieve startnotitie is aangevuld en aangescherpt met de input en inzichten die de verschillende raden kenbaar hebben gemaakt bij behandeling van de concept startnotitie. Zoals eerder toegezegd in memo 17 juni zal bij de nota bij de definitieve startnotitie inzicht gegeven worden in de wijze waarop de opmerkingen van de Zwolse raad een plek hebben gekregen. Op dit moment wordt verkend op welke wijze de besluitvorming rond het concept RES (het bod) plaats kan vinden. Bij het vaststellen van de definitieve startnotitie zal hier meer duidelijkheid over zijn.

In de concept startnotitie is aangegeven dat de korte doorlooptijd een risico op zichzelf is. Inmiddels is duidelijk dat er meer tijd nodig is voor het opstellen van de concept RES (het bod). In mei 2020 zal de concept-RES tegelijkertijd worden aangeboden aan de gemeenteraden, Provinciale Staten en de algemene besturen van de Waterschappen. Vooralsnog blijft de datum voor de RES 1.0 op maart 2021 staan en is kaderstellend voor de Regionale Energiestrategie West-Overijssel. Dit betekent dat de tussenliggende periode tussen de concept RES en RES 1.0 verkort is.

Openbaarheid

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer P.H. Snijders, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum

8 oktober 2019